

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	TPE 2024	TA 2025	2026	2027
Toimintatuotot	7 810 979	6 446 460	6 281 150	5 856 240	5 815 940	5 815 940
Myyntituotot	1 995 047	2 084 030	1 855 720	1 804 770	1 779 770	1 779 770
Maksutuotot	2 267 893	2 146 350	2 146 350	2 007 190	2 007 190	2 007 190
Tuet ja avustukset	3 234 447	1 916 250	1 979 250	1 744 450	1 729 150	1 729 150
Muut toimintatuotot	313 591	299 830	299 830	299 830	299 830	299 830
Toimintakulut	-111 290 192	-118 539 470	-118 431 570	-117 980 350	-119 565 260	-120 701 060
Henkilöstökulut	-63 153 521	-63 218 600	-63 221 410	-64 058 290	-65 296 200	-66 125 500
Palvelujen ostot	-22 757 883	-25 522 670	-25 495 370	-26 250 420	-26 587 420	-26 883 920
Aineet, tarv. ja tavarat	-2 524 590	-2 995 140	-2 927 360	-2 749 360	-2 759 360	-2 769 360
Avustukset	-4 085 129	-4 168 450	-4 168 450	-3 805 570	-3 805 570	-3 805 570
Muut toimintakulut	-18 769 068	-22 634 610	-22 618 980	-21 116 710	-21 116 710	-21 116 710
Toimintakate	-103 479 213	-112 093 010	-112 150 420	-112 124 110	-113 749 320	-114 885 120
HTV 1	TP 2023	TA 2024	TPE 2024	TA 2025	2026	2027
Yhteensä	1349	1335	1377	1328	1334	1332

Kunnanhallituksen kesäkuussa 2024 hyväksymä sivistys- ja hyvinvointitoimialan talousarviokehys (toimintakate) vuodelle 2025 on 111 583 950 euroa. Sivistyslautakunnan ja hyvinvointilautakunnan esitys toimintakatteeksi on 112 124 110 euroa. Kunnanhallituksen käsittelyn jälkeen on tarkasteltu uudelleen sisäisiä vuokria ja sisäiset vuokrat kasvavat toimialan osalta 540 160 euroa verrattuna kehysvaiheen sisäisiin vuokriin.

Tuottojen pieneneminen vuoden 2024 tilinpäätösennusteeseen verrattuna on 6,8 % eli 424 910 euroa. Toimialan toimintakulut ovat 117 980 350 euroa. Kulut pienenevät 451 220 euroa verrattuna vuoden 2024 tilinpäätösennusteeseen eli 0,4 %.

Toimialan visio

Paremmen arjen ilmiö.

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan palvelujen kehittämisessä huomioidaan kuntastrategia ja toimialan palvelujen kehittämissuunnitelma. Palvelujen kehittämisen lähtökohtana on tuosalueiden välinen yhteistyö, kuntalaisten osallisuus ja eri ikäryhmille sekä henkilöstölle kohdennetut tavoitteet.

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan kehittämisen teemat ovat seuraavat:

- arvostava kohtaaminen,
- ylisukupolvinen yhteisöllisyys,
- toimiva yhteistyö eri palvelujen järjestäjien ja hyvinvointialueen kanssa,
- nuorten ja aikuistuvien nuorten palvelujen kehittäminen,
- ikäihmisten aktiivinen arki
- henkilöstön pysyvyys

Olellaiset muutokset vuonna 2025 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin (muutokset verrattuna muutettuihin TA2024-lukuihin)

Tulot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Myyntituotot: kotikuntakorvausten pieneneminen, Sääksin rantakahvilan tulojen poistuminen, kotoutumisen kuntakorvausten pieneneminen		293 300
	Maksutuotot: varhaiskasvatuksen maksutulojen pieneneminen		141 200
	Tuet ja avustukset: erillisten valtion avustusten tuen määrän pienentyminen		318 000
	Tuet ja avustukset: valtionavustus vieraskielisten opilaiden opetuksen tukemiseen	134 000	
Menot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Henkilöstökulut		
	- Palkankorotukset	1 307 900	
	- Uudet vakanssit	195 000	
	- Nuukaan liittyen alkuluokkatoiminnasta luopuminen		265 600
	- Nuukaan liittyvä asiakaspalvelusihteerin lakkauttaminen ja koulutuspalveluiden toimistotyön organisointi		73 900
	- Nuukaan liittyvät säästövapaat		125 400
	- Henkilöstö- ja taloustehtävien keskittäminen		164 400
	- Erillisavustusten henkilöstökulut		257 000
	- Kolmen vuosiviikkotunnin lisäys perusopetukseen	135 000	
	- Lukion tuntikehyksen pienentäminen		45 000
	Palvelujen ostot		
	- Työterveyshuollon kustannukset	81 000	
	- Kotoutumiskoulutus	150 000	
	- Varhaiskasvatuksen palveluseteli	535 700	
	- Sisäiset siivous- ja ruokapalvelukustannukset, Aleksia		78 300
	- Sisäiset ICT-kustannukset		90 600
	- Koulukuljetukset	100 000	
	Aineet, tarvikkeet, tavarat		
	- Sääksin kahvilatoiminnan elintarvikkeet		47 800
	Avustukset		
	- Lasten kotihoidon tuki ja kotihoidon tuen kuntalisä		259 400
	- Yksityisen hoidon tuki ja yksityisen hoidon tuen kuntalisä		57 500
	- Opistojen vuokra-avustus Monikosta		40 000
	Muut kulut		
	- Sisäiset vuokrat		1 438 100

Toiminnan kuvaus

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala tuottaa kuntalaisten hyvinvointia edistäviä ja monipuolisia varhaiskasvatus-, koulutus-, nuoriso-, liikunta-, kirjasto- ja kulttuuripalveluja sekä kotoutumisen palveluja. Toimialan palvelut tuotetaan siellä missä erikäiset kuntalaiset ovat. Sivistys- ja hyvinvointitoimiala mahdollistaa kuntalaisille oppimisen, sivistymisen, harrastamisen ja elinikäisen kasvun. Sivistys- ja hyvinvointitoimialan tehtävänä on myös kuntatasoisen hyvinvointityön koordinointi.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Hyvinvoinnin näkökulma korostuu entistä enemmän sivistys- ja hyvinvointitoimialan toiminnan kehittämisessä. Toimialan palvelut tukevat ennalta ehkäisevää toimintaa ja kuntalaisten hyvinvointia. Kuntastrategiaan pohjautuva sivistys- ja hyvinvointipalvelujen kehittämissuunnitelma ohjaa toimialan palvelujen kehittämistä.

Laadultaan riittävän hyvät varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelut sekä vapaa-ajan palvelut tulee säilyttää. Lapsille ja nuorille tulee mahdollistaa tarvitsemansa tuen saanti sinne, missä lapset ja nuoret ovat.

Ikäihmisten määrä kasvaa Nurmijärvellä. Heille suunnattuja hyvinvointia tukevia palveluja tulee kehittää terveyden ja toimintakyvyn säilymiseksi. Ikäihmisiin kohdistuvat hankkeet koostuvat yhteen eri toimijat tuottamaan heille suunnattua toimintaa ja palveluja.

Toimintaympäristössä on tapahtumassa seuraavia muutoksia:

- Kuntatalouden tiukentuminen ja vaikutus toimialan palvelujen järjestämiseen.
- Hyvinvointialueen talouden tiukentuminen asettaa lisää velvoitteita peruspalveluissa tehtävään työhön ja toimivien yhdyspintojen kehittämiseen
- Ilmastokriisiin liittyviin ilmiöihin vastaaminen
- Nuorten hyvinvoinnin polarisoituminen, yhä useampi nuori voi entistä paremmin, mutta pahoinvoivat nuoret voivat aiempaa huonommin
- Väkivallan lisääntyminen lasten ja nuorten keskuudessa
- Tekoälyn vaikutus toimintaan ja hyödyntäminen palveluissa ja opetuksessa
- TE2025-uudistus, sen vaikutus nuorten työpajan toimintaan ja kotoutumispalveluihin
- Kotoutumislain muutosten vaikutus kotouttamiseen ja valtion antamaan tukeen kunnille
- Varhaiskasvatukseen ja koulutukseen liittyvässä lainsäädännössä tapahtuvat muutokset: esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen kokonaisuudistus, lukiokoulutuksessa muutokset opiskelun tukeen sekä ylioppilastutkintoon sekä varhaiskasvatuksessa palveluseteliin liittyvät lakimuutokset
- Valtion erillisavustusten pieneneminen
- Oppimistulosten heikentyminen
- Mobiililaitteiden käytön rajoittaminen kouluissa
- Suomalaisen lukutaidon heikkeneminen, huomion kiinnittäminen monilukutaitoon ja lukemisen edistämiseen

- Oppilaiden ja opiskelijoiden tukeminen opetukseen sitomattoman henkilöstön avulla, kouluvalmentajat, koulu- nuorisotyöntekijät
- Lasten ja nuorten vapaa-ajan toimintojen tukeminen Suomen harrastamisen mallin kautta entistä vahvemmin kolmannen sektorin toimijoiden kanssa
- Kuntalaisten vapaa-ajan toiminnassa tapahtuneet muutokset ja miten vapaa-ajan palvelut vastaavat muutokseen palveluiden järjestämisessä
- Kulttuurin, taiteen ja liikunnan palvelujen laajempi hyödyntäminen ennaltaehkäisevissä palveluissa. Liikuntapalvelujen palvelutuotannon keskittyminen hyvinvointialueen ja kunnan väliselle yhdyspinnalle.
- Lasten ja nuorten määrissä tapahtuvien muutosten sekä syntyvyyden alenemisen vaikutus palveluverkon kehittämiseen kunnan eri taajamissa ja maaseutualueilla. Uusien asuinalueiden vaikutus palvelutarpeeseen.
- Varhaiskasvatuspalveluissa osallistumisasteen nousu erityisesti alle 3-vuotiaiden kohdalla. Tästä johtuva haaste varhaiskasvatuspaikkojen riittävydessä.
- Maahanmuuttajataustaisten kuntalaisten määrän kasvu ja vaikutus heille kohdennettuihin palveluihin esim. S2-opetus
- Haasteet kelpoisen henkilöstön saamisessa erityisesti varhaiskasvatusopettajien, erityisopettajien ja sijaisten osalta
- Päiväkotien ja koulujen huonokuntoiset kiinteistöt. Jouduutaan siirtymään väistötiloihin ja uusien kiinteistöjen saaminen on hidasta
- Ikäihmisten määrän lisääntyminen. Eri toimijoiden ikäihmiselle suunnattujen palvelujen yhteensovittaminen ja ikäihmisille suunnatun kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen edelleen eri taajamissa
- Vammaisten huomioiminen entistä paremmin palveluissa ja esteettömän ympäristön rakentamisessa uusissa koulu- ja päiväkotikiinteistöissä

Henkilöstösuunnitelma

Uusi henkilöstö:

Kotoutumisohjaaja kotoutumispalveluihin 1.1.2025 alkaen, kotoutumislain muutosten aiheuttamat velvoitteet.

Kehittämisasiantuntija hallinto- ja talouspalveluihin 1.1.2025 alkaen toimialan strategia- ja kehittämistyön koordinointiin.

Kymmenen koulunkäynnin ohjaajaa koulutuspalveluihin 1.8.2025 alkaen riittävien tukipalvelujen varmistamiseksi, jotta oppilaiden opetukseen osallistumisen mahdollistuu.

Kaksi aineenopettajaa 1.8.2025 alkaen koulutuspalveluihin. Määräaikaisten opettajatehtävien vakinaistaminen.

Kaksi perusopetuksen lehtoria 1.8.2025 alkaen koulutuspalveluihin. Määräaikaisten opettajatehtävien vakinaistaminen.

Kolme päiväkodin apulaisjohtajaa varhaiskasvatuspalveluihin 1.8.2025 alkaen varhaiskasvatuspalveluihin varhaiskasvatuksen johtamisen vahvistamiseen. Lakkautetaan vastaava määrä varhaiskasvatusopettajan vakansseja

Viisi varhaiskasvatuksen sosionomia varhaiskasvatuspalveluihin 1.8.2025 alkaen varhaiskasvatuslain mukaisten kelpoisuuksien saavuttamiseksi vuoteen 2030 mennessä. Lakkautetaan vastaava määrä lastenhoitajan vakansseja.

Lakkautettavat vakanssit

Kaksitoista varhaiskasvatuksen lastenhoitajan vakanssia 1.1.2025 alkaen Nuuka-toimenpiteiden mukaisesti alkuluokka-toiminnan päättymiseen liittyen.

Asiakaspalvelusihteerin vakanssi 1.1.2025 alkaen varhaiskasvatuspalveluissa hallinnon henkilöstön tarpeen vähentyessä.

Palveluverkkosuunnitelman ja palvelutuotanto-ohjelman toteutuminen talousarviossa

Palveluverkkosuunnitelma

Palveluverkkoa kehitettäessä huomioidaan muutokset lasten ja nuorten määrissä, tilojen kunto ja uusien asuinalueiden avaaminen. Rullaavassa palveluverkon suunnittelussa arvioidaan palvelujen riittävyys ja niiden sijoittuminen.

Varhaiskasvatuspalvelujen osalta on investintiohjelmassa suunnitelma, miten korvataan huonokuntoiset kiinteistöt ja millä aikataululla. Investintiohjelmassa on myös suunnitelma korjattavista päiväkodeista. Investintiohjelman valmistelussa on varhaiskasvatuspalvelujen osalta huomioitu valtuuston hyväksymät kriteerit palveluverkon suunnitteluun. Palveluverkkosuunnitelma täsmentyy varhaiskasvatuspalvelujen osalta laadittaessa alueellisia palveluverkkosuunnitelmia.

Rajamäen kampus valmistuu vuonna 2025. Rajamäen kampuksen toinen vaihe rakentaminen täsmentyy valmisteltaessa Rajamäen alueen palveluverkkosuunnitelmaa. Klaukkalan minipalveluverkon osalta päätöksenteko on syksyn 2024 aikana. Päätöksen mukaisesti jatketaan varsinaista hankkeiden suunnittelua. Kirkonkylässä valmistellaan lukion ja NYK:n osalta täydentäviä hankesuunnitelmia.

Alueellisten palveluverkkosuunnitelmien osalta edetään kuntastrategian tavoitteissa esitetyn aikataulun mukaisesti.

Palvelutuotanto-ohjelma

Palvelujen järjestämissuunnitelmassa on määritelty, mitä muutoksia on tapahtumassa lähiaikoina palvelujen järjestämisessä toimialalla.

Palveluja kehitettäessä sekä kiinteistöjen peruskorjausten että uudisrakennusten suunnittelussa hyödynnetään palvelumuotoilua.

Digitalisoinnissa hyödynnetään toimialan tietojärjestelmiä esimerkiksi oppilashallintoa ja varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmää sekä koulukuljetusten reititysohjelmaa, johon on liitetty huoltajille suunnattu Kouluun.fi -käyttöliittymä ja kouluille suunnattu Timit-järjestelmä. Samoin hyödynnetään Ilmari-ilmoittautumisjärjestelmää sekä Timmi-tilojen varaus- ja laskutusjärjestelmää. Yhdistyksille suunnatut avustukset haetaan sähköisesti. Kirjastoaineistoa tarjotaan enenevässä määrin sähköisessä muodossa ja se vaikuttaa kaiken aineiston hankintaan. Valtakunnallinen kotoutumisen asiakastietojärjestelmä otetaan käyttöön kotoutumispalveluissa 1.6.2025 mennessä. Samoin nuorisopalveluissa otetaan käyttöön uusi tilastointijärjestelmä NuoDuo.

Toimialan eri tulosalueiden toiminnassa hyödynnetään kolmannen sektorin toimijoita monin eri tavoin. Nurmijärven harastamisen mallia toteutetaan kolmannen sektorin avulla. Ikäihmisille suunnattua olohuonetoimintaa toteutetaan yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa ja perheille tarkoitettussa kohtaamispaikkatoiminnassa hyödynnetään myös kolmatta sektoria.

Hallinto- ja talouspalvelut

	TP 2023	TA 2024	TPE 2024	TA 2025	2026	2027
Toimintatuotot	315 868	288 540	318 540	192 740	152 440	152 440
Toimintakulut	-1 362 325	-1 362 770	-1 292 970	-1 434 350	-1 423 420	-1 435 120
Toimintakate	-1 046 456	-1 074 230	-974 430	-1 241 610	-1 270 980	-1 282 680
Toimintakate/asukas	-23	-24	-22	-27	-28	-28

HTV 1	TP 2023	TA 2024	TPE 2024	TA 2025	2026	2027
Yhteensä	18	16	16	15	15	15

Ollennaiset muutokset vuonna 2025 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin (muutokset verrattuna muutettuihin TA2024-lukuihin)			
Tulot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Kuntakorvaukset (kotoutumispalvelut)		65 000
	Tulkkaukorvaukset		30 800
Menot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Palkankorotukset	24 600	
	Talous- ja henkilöstöhallinnon työntekijöiden siirto (3 työntekijää) konsernipalveluihin		164 000
	Toimialan yhteiset koulutukset	27 000	
	Kotoutumiskoulutus, yhteiskuntaorientaatio, luku- ja kirjoitustaidon koulutus, vieraskielisten palvelutarpeen arviointi	150 000	
	Kotoutumispalveluiden avustuksella palkatun työntekijän palkka, kuukaudet 1–6	28 600	
	Tulkkaukspalvelut	10 600	

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan hallinto- ja talouspalvelujen tulosalueen hallinto- ja talouspalvelujen yksikkö tuottaa tukipalveluja toimialan muille tulosalueille. Yksikön asiantuntijat tarjoavat erilaisia tukipalveluja sivistys- ja hyvinvointitoimialalle.

Organisaatiomuutoksen myötä hallinto- ja talouspalvelujen tulosalueeseen on kuulunut vuoden 2023 alusta alkaen kotoutumispalvelujen yksikkö. Kotoutumispalvelut tarjoaa ohjaus- ja

neuvontapalvelua kunnan kaikille maahanmuuttajille tulopuolesta riippumatta Koto-infon neuvontapisteessä. Lisäksi kansainvälistä suojelua saaville ja heidän perheenjäsenilleen muodostuu asiakkuus kotoutumispalveluun kotoutumisajalle. Kotoutumispalveluissa palvelee myös kunnassa asuvia ukrainalaisia.

Tulosalueen toiminnan painopistealueet

Hallinto- ja talouspalvelut

Hallinto- ja talouspalvelujen yksikön tehtäviä ovat erilaiset toimialan koordinoititehtävät: investoinnit, hankinnat, talousarviovalmistelu ja talousraportointi sekä tieto- ja viestintäteknologia. Tehtäväalueeseen kuuluvat myös koulukuljetukset, oppilashallintojärjestelmän ylläpito ja koordinointi sekä johdon tukitehtävät kaikille tulosalueille.

Hallinto- ja talouspalvelujen yksikkö vastaa myös toimialan kahden lautakunnan, sivistyslautakunnan ja hyvinvointilautakunnan, hallinnollisista valmistelu-, toimeenpano- ja sihteeritehtävistä.

Vuoden 2024 aikana hallinto- ja talouspalvelujen yksikön kokoonpanoon on tullut muutos, kun kunnan talous- ja henkilöstöhallintoa on keskitetty kesäkuussa 2023 päivitetyn Nuuka-ohjelman mukaisesti. Sivistys- ja hyvinvointitoimialan HR-asiantuntijat (2) siirtyivät vuoden 2024 alussa henkilöstöpalveluihin, ja kesäkuun alusta toimialan talousasiantuntija siirtyi talous- ja strategiapalveluihin.

Kotoutumispalvelut

Keski-Uudenmaan ja myös Nurmijärven vieraskielisen väestön määrä on nousussa ja vieraskielinen väestö monimuotoistuu. Kuntaan muutetaan monista eri syistä.

1.1.2025 astuu voimaan sekä työllisyysalueuudistus ja uuden kotoutuslaki. Kotoutumisen ja sen palvelujen kentässä tapahtuu muutoksia. Kotoutumisaika lyhenee 1-3 vuoteen. Samalla palvelut tehostuvat. Keski-Uudellamaalla on sovittu, että osa palveluista tuotetaan yhteisinä ja osa kuntakohtaisina palveluina. Yhteisiä palveluja ovat mm. työllisyysalueen palvelut kotoutuja-asiakkaille, sisältäen lain mukaiset palvelutarpeen arvioinnit ja kotoutumissuunnitelmat, kielitaidon alkutestauksen, yhteiskuntaorientaation, kotoutumiskoulutuksen sekä

osaamisen ja kotoutumisen päättöarvioinnin. Työvoiman ulkopuolella oleville voidaan tuloperusteesta riippumatta laatia kotoutuslain mukainen palvelutarpeen arviointi ja kotoutumissuunnitelma kunnassa. Kunta voi hankkia myös palveluja työllisyysalueelta työvoiman ulkopuolella oleville. Tätä palvelukonaisuutta, palvelutarjotinta kutsutaan uuden lain mukaisesti kotoutumishjelmaksi. Lisäksi kunnassa on oma, kunnan omaa ja kunnan alueella toimivien tahojen palveluja ja toimintaa kuvaava kotoutumishjelma.

Tilapäiseen suojeluun perustuvia oleskelulupia on päätetty jatkaa 4.3.2026 saakka. Nurmijärvellä vastaanotetaan valtuuston päätöksen mukaisesti 10–15 kiintiöpakolaista joka toinen vuosi. Vuosi 2025 on vastaanottovuosi. Kotoutumispalvelua ja matalan kynnyksen neuvontaa kaikille vieraskielisille toteutetaan usein verkostoyhteis-työnä eri toimijoiden kanssa. Kotoutuja-asiakkaat saavat ohjausta ja neuvontaa eri asioissa, elämäntilanteen tukea sekä tukea kotoutumisprosessiansa sujumiseksi.

Vuoden 2025 alussa aloittaa Hyvinkään kaupungilla Keski-Uudenmaan yhteinen koordinoiva palveluneuvoja työllisyysalueen kuntien matalan kynnyksen neuvonnan yhteisenä, koordinoivana työntekijänä. Yhteiset maspa.fi -neuvontasivut säilyvät.

Toiminnan painopistealueet

- Uuden kotoutuslain ja kotoutumishjelmien mukaisesti palvelujen järjestäminen. Kunnan uusien lakisääteisten tehtävien ja palvelujen tuottaminen.
- Tilapäistä suojelua saavien kuntalaisten palvelujen koordinointi ja yhteensovittaminen yhdyspintatyökentelyinä.

Suoritteita ja palvelutuotannon tunnuslukuja			
	TP2023	TPE2024	TA2025
Hallinto- ja talouspalvelut			
Hallinto- ja talouspalvelut			
Henkilöstömäärä/HTV1	11,8	9,8	10
Kotoutumispalvelut			
Henkilöstömäärä/HTV1	6	6	4,5
Ely-keskuksen korvauksen piirissä olevien henkilöiden määrä keskimäärin/kk	81	127	110
Asiakaskontaktien määrä	1 560	1 500	1 400

Koulutuspalvelut

	TP 2023	TA 2024	TPE 2024	TA 2025	2026	2027
Toimintatuotot	1 789 349	1 864 800	1 719 800	1 853 800	1 853 800	1 853 800
Toimintakulut	-59 602 775	-65 628 100	-65 603 100	-65 363 320	-66 172 020	-66 612 820
Toimintakate	-57 813 426	-63 763 300	-63 883 300	-63 509 520	-64 318 220	-64 759 020
Toimintakate/asukas	-1 291	-1 412	-1 415	-1 394	-1 400	-1 393
HTV 1	TP 2023	TA 2024	TPE 2024	TA 2025	2026	2027
Yhteensä	618	624	643	627	633	633

Olelliset muutokset vuonna 2025 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin (muutokset verrattuna muutettuihin TA2024-lukuihin)			
Tulot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Kotikuntakorvausten pieneneminen		145 000
	Valtionavustus vieraskielisten oppilaiden opetuksen tukemiseen	134 000	
Menot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Palkankorotukset	683 400	
	1.8.2024 alkaen perustettujen vakanssien 7 kk:n palkka (3 kouluvalmentajaa ja konsultoiva erityisopettaja)	81 000	
	1.8.2025 alkaen perustettavien kymmenen 25-tuntisen koulunkäynnin ohjaajan vakanssin palkka	91 000	
	Kolmen vuosiviikkotunnin lisäys perusopetuksen vähimmäistuntimäärään 1.8.2025 alkaen	135 000	
	Lukion tuntikehyksen pienentäminen		45 000
	Toimistotyön organisointi		35 000
	Koulukuljetukset	100 000	
	Sisäiset ICT-palvelut		38 900
	Sisäiset vuokrat		990 800
	Säästövapaiden vähentäminen (Nuuka)		39 000
	Opistojen vuokra-avustusten vähentäminen		40 000

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Koulutuspalvelut vastaa perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä. Sen tehtäviin kuuluvat myös taiteen perusopetusta ja vapaata sivistystyötä järjestävien oppilaitosten tukeminen. Palvelut tuotetaan laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.

Koulutuspalveluiden lukuvuosien 2024–2027 strategiseksi suunnaksi eli keihäänkärjeksi on valittu hyvinvointi. Tavoitteena on seuraavan kolmen lukuvuoden aikana rakentaa ja kehittää lasten ja nuorten hyvinvointia edistävä toimintakulttuuri, jolla lisätään oppilaiden kouluviihtyvyyttä, parannetaan oppimistuloksia ja ehkäistään koulupoissaoloja sekä syrjäytymistä. Tulosalueella määritellyn strategisen suunnan avulla johdetaan tulosalueen yksiköt kohdentamaan omat yksikkökohtaiset tavoitteensa hyvinvointi- keihäänkärjen mukaiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriössä valmistellaan parhaillaan lakiä perusopetuslain ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Tarkoituksena on uudistaa nykyinen perusopetuksen oppimisen ja koulunkäynnin ns. kolmiportaista tukea koskeva lainsäädäntö siten, että tuen muodot olisivat valtakunnallisesti yhtenäiset, selkeät ja monipuoliset. Lisäksi tavoitteena on selkiyttää, täsmentää ja yhtenäistää oppilaan saaman tuen muotoja siten, että tukitoimet olisivat valtakunnallisesti yhtenäiset ja selkeät sekä varmistaa riittävät resurssit tukitoimien toteuttamiseen. Edelleen tavoitteena on vähentää opetushenkilöstön hallinnollista työtä vähentämällä tuen arvioinnissa, päätöksenteossa ja suunnittelussa tarvittavien asiakirjojen määrää sekä keventämällä niiden valmisteluprosessia. Oppimisen tuen uudistuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.8.2025 alkaen. Mikäli

uudistukset toteutuvat esitysten mukaisesti, niillä tulee todennäköisesti olemaan taloudellisia vaikutuksia, joiden suuruutta on vielä mahdotonta arvioida.

Myös lukiolakiin on tulossa muutoksia 1.8.2025 alkaen. Muutokset liittyvät mm. opiskelijan oikeuteen saada tukiopetusta, lukiokoulutuksen rahoitusjärjestelmän uudistamiseen ja yhden ylioppilaskokeen korvaamiseen lukiodiplomilla. Myös näillä uudistuksilla tulee todennäköisesti olemaan taloudellisia vaikutuksia.

Hallitusohjelman kirjausten mukaisesti perusopetuksen vähimmäistuntimäärää lisätään kolmella vuosiviikkotunnilla 1.8.2025 alkaen laajentamatta opetussuunnitelmaa. Vuosiluokilla 1.–2. sekä äidinkielen ja kirjallisuuden että matematiikan opetusta lisätään yhdellä vuosiviikkotunnilla ja vuosiluokilla 3.–6. äidinkielen opetusta lisätään yhdellä vuosiviikkotunnilla. Kolmen vuosiviikkotunnin lisääminen lisää koulutuspalveluiden henkilöstökustannuksia 135 000 eurolla vuonna 2025. Vuositasolla kustannus on 325 000 euroa.

Henkilöstösuunnitelmaan esitetään kymmenen 25-tuntisen koulunkäynnin ohjaajan vakanssin perustamista 1.8.2025 alkaen. Nurmijärvelle ei ole vuosiin perustettu uusia koulunkäynnin ohjaajan vakansseja. Tämä on johtanut tilanteeseen, jossa muihin Kuuma-kuntiin verrattuna Nurmijärvellä on vähemmän koulunkäynnin ohjaajia suhteessa oppilasmäärään. Vakainaisia ohjaajan vakansseja on tällä hetkellä 75, mikä tarkoittaa sitä, että yhdellä ohjaajalla on laskennallisesti ohjattavanaan 76 oppilasta. Keväällä 2024 tehdyn vertailun mukaan esimerkiksi Hyvinkäällä vakituisia ohjaajia on 114 (ohjattavia oppilaita 41), Tuusulassa 113 (ohjattavia oppilaita 45) ja Järvenpäässä 129 (ohjattavia oppilaita 36). Kaikissa näissä kun-

nissa on vähemmän perusopetuksen oppilaita kuin Nurmijärvellä. Oppilaiden oppimisen ja koulunkäynnin tuen tarve kasvaa ja monimuotoistuu koko ajan. Erityistä tukea saavien oppilaiden määrä on kasvanut lähes sadalla oppilaalla viiden viimeisen vuoden aikana. Valtakunnallisena tilastointipäivänä 20.9.2023 erityisen tuen oppilaita oli 642.

Lisäksi esitetään kahden aineenopettaja, tuntiopettaja viran ja kahden perusopetuksen lehtorin viran perustamista 1.8.2025 alkaen. Kyseessä on pysyväisluonteiseksi muuttuneiden tuntiopettajuuksien vakinaistaminen. Virkojen perustamisella ei täten ole määräraha- eikä henkilömäärävaikutuksia, koska opetustunnit on joka tapauksessa hoidettava määräaikaista tuntiopettajia käyttäen.

Rajamäen kampuksen rakennustyöt etenevät suunnitellusti. Kampus valmistuu vuoden 2025 loppuun mennessä. Klaukkalan minipalveluverkkoa koskevat päätökset siirtyivät keväältä 2024 syksyyn 2024. Nurmijärven Yhteiskoulua ja Nurmijärven lukiota koskeva päätöksenteko puolestaan siirtyi keväälle 2025.

Toiminnan painopistealueet

- Oppilaiden, opiskelijoiden ja henkilökunnan hyvinvoinnin tukeminen
- Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tiivistetyn yhteistyön kehittäminen
- Oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistaminen
- Oppilaaksi ottamisen periaatteiden kehittäminen
- Koulujen kerhotoiminnan ja harrastamisen Suomen mallin kehittäminen
- Lukiokoulutuksen kehittäminen

Suoritteita ja palvelutuotannon tunnuslukuja			
	TP2023	TPE2024	TA2025
Koulutuspalvelut			
Perusopetuksen oppilasmäärä	5 680	5 580	5 580
Lukiokoulutuksen opiskelijamäärä	317	291	291
Henkilöstömäärä/HTV1	619	630	634
Oppilaskuljetusten menot*	3 009 140	3 470 000	3 640 000

*luvut sisältävät myös varhaiskasvatukseen kirjatut esiopetuksen kuljetuskulut

	TP 2023	TA 2024	TPE 2024	TA 2025	2026	2027
Toimintatuotot	2 386 558	1 300 000	1 333 000	982 000	982 000	982 000
Toimintakulut	-2 974 712	-1 680 000	-1 743 000	-1 362 000	-1 362 000	-1 362 000
Toimintakate	-588 154	-380 000	-410 000	-380 000	-380 000	-380 000
Toimintakate/asukas	-13	-8	-9	-8	-8	-8
HTV 1	TP 2023	TA 2024	TPE 2024	TA 2025	2026	2027
Yhteensä	59	36	62	36	36	36

Vuonna 2025 koulutus- ja varhaiskasvatuspalveluissa jatkuvat seuraavat, vuonna 2024 tai sitä aikaisemmin alkaneet valtion erityisavustukset:

Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden perustaitojen kehittäminen 183 600 €
Yhteisöllisen opiskeluhoillon vahvistaminen ja kehittäminen 64 169 €
Tasan varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus 2024–2027 576 000 €
Nurmijärvi harrastaa vol.5 80 000 €
Hyvää liikkeellä 94 000 €
Lukion oppimisen tuen kehittäminen 90 000 €.

Lisäksi Nurmijärvi on mukana seuraavissa muiden kuntien koordinoimissa hankkeissa:

Kielisaareke 100 000 €.

Varhaiskasvatuspalvelut

	TP 2023	TA 2024	TPE 2024	TA 2025	2026	2027
Toimintatuotot	2 262 744	2 078 650	2 078 650	1 983 540	1 983 540	1 983 540
Toimintakulut	-39 769 085	-41 863 340	-41 863 340	-41 778 610	-42 476 760	-43 041 560
Toimintakate	-37 506 340	-39 784 690	-39 784 690	-39 795 070	-40 493 220	-41 058 020
Toimintakate/asukas	-838	-881	-881	-874	-881	-883
HTV 1	TP 2023	TA 2024	TPE 2024	TA 2025	2026	2027
Yhteensä	566	574	573	565	565	563

Olellaiset muutokset vuonna 2025 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin (muutokset verrattuna muutettuihin TA2024-lukuihin)			
Tulot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Muille kunnille myydyt palvelut	16 100	
	Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut		141 200
	Kelan korvaus työterveyshuollosta	30 000	
Menot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Henkilöstökulut		
	Palkankorotukset	512 600	
	Säästövapaat		86 400
	Päiväkodin apulaisjohtajien (3) työtehtävän vakinaistaminen vakanssimuutoksina 1.8.2025 alkaen	10 600	
	Varhaiskasvatuslain mukaiset vakanssimuutokset (5) 1.8.2025 alkaen	12 500	
	Asiakaspalvelusihteerin tehtävän lakkauttaminen 1.1.2025 alkaen		38 900
	Alkuluokkatoiminnan päättymisen myötä varhaiskasvatuksen lastenhoitajien vakanssien (12) lakkauttaminen 1.1.2025 alkaen (NUUKA, 7 kk:n kulut)		265 700
	Sijaismäärärahat	50 000	
	Muut kulut		
	Varhaiskasvatuksen palvelusetelikulujen kasvu indeksikorotuksen sekä lisääntyvän palvelutuotannon takia	535 700	
	Työterveyshuollon kustannukset	70 000	
	Kotihoidon tuen, yksityisen hoidon tuen sekä niiden kuntalisten ja muiden lakisääteisten avustusten kulut		293 400
	Sisäiset ICT-palvelut		42 000
	Sisäiset siivous- ja ravitsemispalvelut		116 000
	Sisäiset vuokrat		459 100

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Varhaiskasvatus vastaa varhaiskasvatus- ja esiopetuspalveluiden järjestelyistä laadukkaasti ja kustannustietoisesti. Varhaiskasvatusta järjestetään kunnallisena ja yksityisenä varhaiskasvatustoimintana. Varhaiskasvatuksen palveluseteli sekä yksityisen hoidon tuen kuntalisä mahdollistavat perheille tasavertaisen mahdollisuuden hakeutua yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden piiriin. Esiopetusta järjestetään kunnallisena toimintana yhteistyössä perusopetuksen kanssa osittain koulujen tiloissa. Varhaiskasvatuspalveluiden vastuualueeseen kuuluu lisäksi lasten hoidon tuet (avustukset): kotihoidon tuki ja sen kuntalisä, yksityisen hoidon tuki ja sen kuntalisä sekä joustava ja osittainen hoitoraha.

Lasten osallistumisasteen nousu varhaiskasvatukseen on jatkanut kasvuaan edellisten vuosien tapaan. Nurmijärvellä varhaiskasvatuspaikat ovat edelleen täyttyneet erityisesti alle 3 – vuotiaiden lasten määrän lisääntyessä varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatuspaikkojen määrän tarpeen ennakoimisen tekee haasteelliseksi perheiden oikeus valita lapsen varhaiskasvatuksen osallistumisen aloittamisen ajankohta.

Yksityisten palvelutuottajien osuus kunnan varhaiskasvatuspalveluiden järjestämisessä on viime vuosina noussut merkittävästi. Yksityisten palvelutuottajien määrällinen osuus alle 5 – vuotiaiden lasten varhaiskasvatuksen järjestämisestä Nurmijärvellä oli 33 % toukokuussa 2024. NUUKA-toimenpiteiden mukaisesti Pilke päiväkotien kanssa on valmisteltu Vanha-Klaukan alueen Päiväkoti Hehkun laajentamista nykyisestä 7 – ryhmäisestä päiväkodista 12 – ryhmäiseksi, jonka myötä yksityisten palvelutuottajien osuus alle 5 – vuotiaiden varhaiskasvatuksen järjestämisestä nousee noin 37 %:iin. Palvelusetelimenojen arvioidaan kasvavan merkittävästi vuoden 2025 aikana lisääntyvästä yksityisestä varhaiskasvatuksen palvelutuotannosta sekä indeksitarkistusten takia.

Varhaiskasvatuspalvelujen osalta on investointiohjelmassa suunnitelma, miten korvataan huonokuntoiset kiinteistöt sekä suunnitelma korjattavista päiväkodeista. Investointiohjelman valmistelussa on varhaiskasvatuspalvelujen osalta huomioitu valtuuston hyväksymät kriteerit palveluverkon suunnitteluun. Klaukkalan minipalveluverkkopäätökseen liittyen uusi 10-ryhmäinen päiväkotitulee korvaamaan nykyisiä huonokuntoisia ja peruskorjaustarpeessa olevia päiväkotiyksiköitä Klaukkalan alueella.

Henkilöstösuunnitelmaan vuodelle 2025 esitetään apulaisjohtajakokeilun vakinaistamista vakanssiuutuksena 1.8.2025 alkaen kolmen päiväkodin johtajan kokonaisuudessa. Apulaisjohtajamallilla tuetaan varhaiskasvatuksen henkilöstön työolosuhteita sekä pito- ja vetovoimatekijöitä. Päiväkodin apulaisjohtajamallia kehitetään edelleen tulevina vuosina asteittain palveluverkko- sekä muiden muutosten myötä.

Varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaisesti varhaiskasvatuksen opettajien / varhaiskasvatuksen sosionomien määrää tulee lisätä niin, että vuonna 2030 päiväkodeissa vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus. Henkilöstösuunnitelmassa esitetään 1.8.2025 alkaen viiden (5) nykyisen varhaiskasvatuksen lastenhoitajan vakanssin lakkauttamista ja avaamista varhaiskasvatuksen sosionomin (5) vakansseina.

Opetus- ja kulttuuriministeriössä valmisteilla oleva oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistaminen perusopetuslakiin koskee myös esiopetusikäisiä lapsia. Oppimisen tuen uudistuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.8.2025 alkaen. Mikäli uudistukset toteutuvat esitysten mukaisesti, niillä on todennäköisesti taloudellisia vaikutuksia myös esiopetuksen järjestämisen kannalta. 1.8.2022 alkaen varhaiskasvatuslaissa olleen kolmitasoisien tuen järjestämiseen liittyen varhaiskasvatuksessa on edelleen lisääntyvä tarve lasten pedagogisille ja rakenteellisille tukitoimille, joita ovat mm. ratkaisut pienennetyistä ryhmäkoosta sekä varhaiserityiskasvatuksen lastenhoitajan sijoittaminen ryhmään. Valmisteilla oleva lakimuutos perusopetuslakiin ja muutaman vuoden voimassa ollut varhaiskasvatuslain kirjaus ovat ristiriitaisia, jonka vuoksi lakimuutos tulee entisestään haastamaan erityisesti esiopetusikäisten lasten tukeen liittyvää päätöksentekoa sekä tuen järjestämistä kahden lain alaisessa palvelussa.

Vuoden 2025 budjetissa on huomioitu Nuuka-säästöjä varhaiskasvatuspalveluiden osalta. Avoimen varhaiskasvatuksen osalta on vähennetty yhden toimipaikan vuokratulot sekä henkilöstökuluja. Alkuluokkatoiminnan päättymisen myötä on vähennetty 1.1.2025 alkaen 12 varhaiskasvatuksen lastenhoitajan vakanssia.

Vuoden 2024 aikana on ollut todennettavissa pysyvä muutos kotona hoidettavien lasten osuudessa ja määrässä. Kotihoidon tuen ja sen kuntalisän kulut ovat merkittävästi vähentyneet, joka huomioidaan vuoden 2025 talousarviossa.

Toiminnan painopistealueet

- Palveluverkon kehittäminen ja palvelutarpeen ennakointi väestöennusteiden pohjalta
- Varhaiskasvatuksen johtamisen sekä henkilöstön työolosuhteiden ja -hyvinvoinnin vahvistaminen
- Esiopetuksen ja perusopetuksen tiivistetyn yhteistyön edelleen kehittäminen
- Varhaiskasvatuksen laadun, laadunhallinnan sekä arvioinnin kehittäminen
- Lapsen tuen toteuttamisen vahvistaminen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa

Suoritteita ja palvelutuotannon tunnuslukuja

	TP2023	TPE2024	TA2025
Varhaiskasvatuspalvelut			
Henkilöstömäärä/HTV1 kunnallinen varhaiskasvatus	565,7	553	553
Esiopetusikäisten lasten lukumäärä	*527	480	515
Kunnalliseen varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten lukumäärä	1 674	1 650	1 650
Palvelusetelillä järjestettyyn varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten lukumäärä	558	670	720
Yksityisen hoidon tuella varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten lukumäärä	48	45	45
Kunnallisten päiväkotiyksiköiden lukumäärä	26	22	22
Yksityisten päiväkotien lukumäärä	10	10	10

*Uusi tunnusluku, toteuma 2023

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

	TP 2023	TA 2024	TPE 2024	TA 2025	2026	2027
Toimintatuotot	252 289	184 330	184 330	174 330	174 330	174 330
Toimintakulut	-3 683 165	-3 861 450	-3 861 450	-3 969 710	-4 024 510	-4 019 510
Toimintakate	-3 430 876	-3 677 120	-3 677 120	-3 795 380	-3 850 180	-3 845 180
Toimintakate/asukas	-77	-81	-81	-83	-84	-83
HTV 1	TP 2023	TA 2024	TPE 2024	TA 2025	2026	2027
Yhteensä	47	46	45	46	46	46

Olelliset muutokset vuonna 2025 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin (muutokset verrattuna muutettuun TA2024-lukuihin)			
Tulot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Taaborin toimintapäivien lopettaminen		10 000
Menot			
	Palkankorotukset	44 800	
	Sairausvakuutuskorvaukset	15 000	
	250-v. juhlavuoden ohjelma	15 000	
	Taaborin toimintapäivien lopettaminen		10 000
	Sisäiset ICT-kulut		12 200
	Sisäiset vuokrat	41 000	

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Nurmijärven kunnan "Kulttuuri-, matkailu- ja tapahtumaohjelma" hyväksyttiin kesäkuussa 2023, ja se linjaa kirjasto- ja kulttuuripalvelujen toimintaa vuoteen 2030 asti. Myös matkailu- ja tapahtumaohjelmassa on tulosaluetta koskevia tavoitteita, joiden toteutumista edistetään seuraavien vuosien aikana.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelujen tulosalue koostuu kolmesta yksiköstä: kirjastosta, kulttuuripalveluista ja museosta.

Kirjaston tehtävänä on kirjasto- ja tietopalvelujen järjestäminen. Kirjasto tukee elinikäistä oppimista ja kuntalaisten yhtäläisiä mahdollisuuksia tietojen ja taitojen kehittämiseen tarjoamalla asiakkaille monipuoliset ja uudistuvat kokoelmat. Kirjaston tehtävänä on myös tukea demokratiaa ja sa-

nanvapautta. Kirjasto järjestää kirjastonkäytön ja tiedonhaun opetusta sekä tukee osallisuutta järjestämällä maksutonta toimintaa ja tapahtumia.

Kirjasto aktivoi ja osallistaa yhdistyksiä ja kuntalaisia järjestämään tapahtumia ja toimintaa kirjaston tiloissa ja tukee näin osaltaan yhteisöllisyyttä. Kirjasto tarjoaa tilat ja osallistuu tiedottamiseen omissa kanavissaan.

Kirjastojen laina- ja kävijämäärät ovat jatkaneet nousua. Rajamäen kirjastossa nousu on ollut suurinta. Kuntien yhteinen e-kirjasto otettiin käyttöön toukokuussa 2024 ja sen tarjoamaa kokoelmaa ja käytettävyyttä kehitetään edelleen vuonna 2025 vastaamaan kirjastojen asiakatarpeita.

Kirjaston roolia yhteiskunnallisen ja kulttuurisen vuoropuhelun mahdollistajana on pyritty kansallisella tasolla vahvistamaan viime vuosina. Nurmijärven kirjasto pyrkii osaltaan parantamaan kansalaisten vaikutusmahdollisuuksia yhteis-

kunnallisessa päätöksenteossa. Tähän kytkeytyy myös media- ja digilukutaito, joiden vahvistaminen on yksi kirjaston tehtävistä. Vuonna 2025 järjestettävät kuntavaalit näkyvät myös kirjaston toiminnassa, ja kirjasto pyrkii osaltaan aktiivisesti vaikuttamaan ja äänestämään.

Kirjastojen pedagogista toimintaa kehitetään jatkuvasti. Syyskuussa tva-työn tuloksena aloittaa lasten ja nuorten osaston vastaavana uudella nimikkeellä ja laajemmalla tehtäväkuvalla pedagoginen informaattikko. Lukutaitotyöhön panostetaan kaikissa ikäryhmissä. Kirjasto toimii myös digitaalisen antajan ja medialukutaidon edistäjänä.

Rajamäen kirjaston tilakysymykseen toivottavasti löytyy lähiaikoina ratkaisu.

Kunnan tehtävänä on kulttuurilain mukaan järjestää kulttuuritoimintaa. Kulttuuripalvelut-yksikkö edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä. Kulttuuriavustusten jakamisella luodaan edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle, ja edistetään kulttuurin ja taiteen harrastamista, sekä tapahtumien järjestämistä eri puolella kuntaa. Kulttuurin kautta vahvistetaan myös asukkaiden hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä, sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa.

Kulttuuripalvelut järjestää tapahtumia ja näyttelyitä, vastaa kunnan taidekokoelmasta ja taidehankinnoista, sekä koordinoi kulttuuriavustusten jakamista. Lisäksi kulttuuripalvelut tekee yhteistyötä yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa, ja välittää tietoa kulttuuritapahtumista- ja harrastuksista Nurmijärvellä.

Vuoteen 2025 kaavaillulla tapahtumalippujen hintaan kohdistuvalla arvonlisäveron nostamisella ennakoitua olevan vaikutusta kulttuurialaan, ja yleinen hintojen nousu saattaa kaventaa kuluttajien mahdollisuuksia käyttää maksullisia kulttuuripalveluita. Vaikutukset voivat näkyä tapahtumien osallistujamäärissä ja kulttuuripalveluiden tuloissa.

Kulttuuripalvelut jatkaa Monikkosalin tuotannoissa siirtymistä omista tuotannoista yhteistuotantoihin ns. kaupallisten tapahtumien kohdalla. Kunnan taidehankintoja tehdään perusparannus- ja rakennushankkeiden yhteydessä siten, että vuonna 2025 yksikkö on mukana Rajamäen kampus-hankkeessa. Kunnan juhluvuoden tuotannoissa kulttuuripalvelut panostaa kuntaa elävöittävän katutaiteen ja katu-tapahtumien tuomiseen osaksi kuntalaisten arkea.

Kulttuuripalvelut toimii pitkäjänteisesti Taaborinvuoren ja Monikkosalin tunnettuuden ja vetovoiman lisäämiseksi. Taaborinvuorta kehitetään yhteistyössä museon ja tapahtumajärjestäjien kanssa vastaamaan entistä paremmin matkailijoiden ja muiden tapahtumakävijöiden tarpeita. Väestön ikääntyessä alueen esteettömyyden haasteet ovat nousseet esille aikaisempaa laajemmin. Kulttuuripalvelut jatkaa työtä esteettömyyden kehittämiseksi Taaborinvuorella.

Museon perustehtävänä on kerätä, tallentaa, tutkia ja esitellä Nurmijärven menneisyyteen liittyvää materiaalia. Museo toimii kunnassa asiantuntijana kulttuuriperintöalaa

liittyvissä kysymyksissä ja tehtävissä. Museo tekee yleisötyötä ja toteuttaa kulttuurikasvatusta, jonka tavoitteena on vahvistaa lähiympäristön ja paikallishistorian tuntemusta.

Aineistojen digitointi ja esille saattaminen on museoissa entistä tärkeämpi väylä jakaa tietoa kulttuuriperinnöstä. Digitaalisuuden avulla pyritään edistämään saavutettavuutta, vuorovaikutusta ja tasa-arvoa. Nurmijärven museossa kokoelmien suunnitelmallinen digitointi on tärkeä osa kokoelmatyötä.

Asiakkaiden tarpeet ovat entistä yksilöllisempiä ja palveluilta odotetaan suurempaa valinnanvapautta. Museossa pyritään tuottamaan kohdennettuja sisältöjä eri käyttäjäryhmille, myös museotilojen ulkopuolelle. Tässä käytetään hyväksi digitoituja kokoelmia, verkkoon tuotettuja aineistoja ja vierailuja kouluissa, päiväkodeissa ja ikäihmisten kohtaamispaikoissa.

Museon toiminnassa huomioidaan museon pitkän tähtäimen toimintasuunnitelman ja kulttuuriohjelman linjaukset ja tavoitteet. Tulevien vuosien painopisteitä ovat kokoelmatyöhön liittyvän vapaaehtoistyön kehittäminen ja organisointi sekä verkossa olevan kulttuuriperintöaineiston löydettävyyden parantaminen.

Vuonna 2022 käynnistynyt Nurmijärven kunnan historian 4. osan tekeminen jatkuu vuoteen 2025 asti. Museo osallistuu hankkeeseen.

Nurmijärven 250 v. juhluvuosi näkyy tulosalueen toiminnassa koko vuoden 2025 ajan.

Toiminnan painopistealueet

- Nurmijärvi 250-juhluvuoden tapahtumien, näyttelyiden ja muun ohjelman toteuttaminen.
- Kulttuuripolun sisältöjen päivittäminen yhteistyössä koulutuspalveluiden kanssa
- Kestävän kehityksen huomioinen toiminnassa
- Kirjasto vahvistaa rooliaan keskustelevan demokratian kohtaamispaikkana.
- Kirjasto aktivoi osaltaan kuntalaisia vaikuttamaan ja äänestämään.
- Digilukutaitojen vahvistaminen.
- Suunnitelmallisen yhteistyön aloittaminen kirjaston ja varhaiskasvatuspalvelujen välillä.
- Kunnan elävöittäminen yhteisöllisillä tapahtumilla ja pienimuotoisilla pop up -tapahtumilla.
- Taaborinvuoren tapahtuma-alueen tunnettuuden ja vetovoiman lisääminen erityisesti matkailijoiden keskuudessa.
- Museon osallistuminen Nurmijärven kunnan historian 4. osan tekemiseen.
- Museon valokuvakokoelmatietojen täydentämiseen liittyvän vapaaehtoistoiminnan käynnistäminen.

Suoritteita ja palvelutuotannon tunnuslukuja

	TP2023	TPE2024	TA2025
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut			
Kirjastojen kävijämäärä	*294 813	296 500	297 000
Kävijät kulttuuripalveluiden tapahtumissa ja näyttelyissä	*16 252	15 500	17 000
Kävijät museon näyttelyissä ja tapahtumissa	*15 113	15 000	15 500
Pedagogiseen toimintaan osallistuneet	8 344	8 400	8400
Kirjastojen lainaus	660 010	680 000	685 000
Museon digitoitun aineiston määrä	29 958	30 500	31 500
Digitaalisten palveluiden vierailut	532 064	534 000	535 000
<i>*Uusi tunnusluku, toteuma 2023</i>			

Nuorisopalvelut

	TP 2023	TA 2024	TPE 2024	TA 2025	2026	2027
Toimintatuotot	663 599	591 210	507 900	496 900	496 900	496 900
Toimintakulut	-3 047 848	-3 109 450	-3 033 350	-2 989 490	-3 017 980	-3 135 980
Toimintakate	-2 384 249	-2 518 240	-2 525 450	-2 492 590	-2 521 080	-2 639 080
Toimintakate/asukas	-53	-56	-56	-55	-55	-57
HTV 1	TP 2023	TA 2024	TPE 2024	TA 2025	2026	2027
Yhteensä	35	32	32	32	32	32

Olelliset muutokset vuonna 2025 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin (muutokset verrattuna muutettuun TA2024-lukuihin)			
Tulot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Sääksin myyntituotot		83 300
Menot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Palkankorotukset	33 400	
	Nuorten työpajan avustus		11 000
	Monikon kulut (NUUKA)		15 000
	Nuorten työpajan kulut (NUUKA)		20 000
	Röykän nuorisotilan kulut		21 000
	Sääksin kahvilatoiminta		23 400
	Sääksin aineet, tarvikkeet ja tavarat		47 800
	Aleksian siivouskulut	12 300	
	Sisäiset vuokrat	25 100	

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Nuorisotyössä keskeistä on edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa, tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista, tukea nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa, edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Nuorisopalveluiden toimintamuodot- ja periaatteet tukevat nuorisolain hengen toteuttamista. Nuorisotyössä painottuvat yhteisvastuu, kulttuurin moninaisuus ja kansainvälisyys, kestävä kehitys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen ja monialainen yhteistyö.

Nuorisopalveluissa on 3 tulossyksikköä; Monikko, alueellinen

nuorisotyö ja kohdennettu nuorisotyö. Alueelliseen nuorisotyöhön sisältyvät nuorisotilat, erityisnuorisotyö, leiri- ja lomatoiminta, nuorisovaltuuston toiminta, ennalta ehkäisevä päihdetyö, nuorten osallisuus, digitaalinen nuorisotyö sekä koulu- nuorisotyö. Kohdennettuun nuorisotyöhön kuuluvat etsivä nuorisotyö ja nuorten työpaja sekä oppivelvollisuusikäisten seuranta ja valvontavastuu. Lisäksi nuorisopalvelut vastaa kunnan aamu- ja iltapäivätoiminnasta.

Syksyllä 2024 tehdään päätös Märkiön leirikeskusten mahdollisesta myymisestä. Märkiössä on toteutettu muun muassa toimintapäiviä, ryhmätyksiä sekä leiritoimintaa. Nuorisopalveluissa on panostettu nuorten ensimmäiseen kesätyömahdollisuuteen kesäsetelin, kunnan kesätyöpaikkojen ja kesäyrittäjä-projektin muodossa.

Nuorisopalveluissa huomioidaan kunnan strategia ja erilaiset

toimintaa määrittävät ohjelmat. Ohjelmat sisältävät muun muassa ilmastotyöhön sekä yksinäisyyteen, harrastamiseen ja liikkumiseen liittyviä toimenpiteitä, joita toteutetaan toiminnassa. Kestävää kehitystä edistetään ekotukihenkilötoiminnan, teemapäivien ja koulutuksen kautta.

Monialaista yhteistyötä kehitetään niin järjestöjen, kunnan muiden palveluiden kuin palveluntuottajien kanssa yhteiskehittämällä. Palveluiden järjestämistä toteutetaan kouluttamalla vapaaehtoisia muun muassa jalkautuvaan työhön ja nuorten iltoihin. Jalkautuvaa työtä toteutetaan yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

Nuorisopalveluissa jatketaan aloitettua kehittämistyötä. Nuorten pajan toimintaprosessien toteuttamista jatketaan TE2024 muutos huomioiden. Etsivässä nuorisotyössä kehitetään pienryhmätoimintaa ja toimitaan Uudenmaan etsivän

Toiminnan painopistealueet

- Koulunuorisotyön jalkauttaminen
- Koulussa tehtävän nuorisotyön mallintaminen yhteiskehittämällä
- Nuorten työpaja on osa TE-uudistusta
- Loma- ja leiritoiminnan kehittäminen
- Märkiön leirikeskuksesta päättäminen
- Jalkautuvan työn roolia selkiytetään
- Monikon monitoimitalon toiminnasta päättäminen
- Iltapäivätoiminnan kokonaisuutta tarkastellaan ja kehitetään yhdessä liikunta- ja koulutuspalveluiden kanssa
- Nuoria ja nuorisotyötä tuodaan esille myönteisessä valossa

nuorisotyön aluekoordinaatiosta vastaavana. Koulunuorisotyö jalkautetaan hankkeen tavoitteiden mukaisesti. Koulussa toteutettava nuorisotyö mallinnetaan yhdessä koulutuspalveluiden kanssa.

Nuoret tuodaan esille viestinnässä myönteisellä tavalla, ja nuoruus elämänvaiheena nähdään arvokkaana. Nuorisopalvelut nostavat tulevalla talousarviokaudella esille nuoruuteen liittyviä teemoja ja järjestävät tilaisuuksia, joissa on mahdollisuus puhua nuoruuteen liittyvistä ilmiöistä. Nuorisotyö toimii verkostomaisesti myös valtakunnallisesti.

Suoritteita ja palvelutuotannon tunnuslukuja

	TP2023	TPE2024	TA2025
Nuorisopalvelut			
Iltapäivätoiminta: lasten lkm yhteensä / kunnan omassa toiminnassa (laskentapäivänä)	402/117	315/120	320/120
Etsivän nuorisotyön asiakkaat	236	240	240
Monikkosali/tilaisuudet/käyntikerrat	159/31 255	200/30 000	165/25 000

Liikunta- ja hyvinvointipalvelut

	TP 2023	TA 2024	TPE 2024	TA 2025	2026	2027
Toimintatuotot	140 571	138 930	138 930	172 930	172 930	172 930
Toimintakulut	-850 282	-1 034 360	-1 034 360	-1 082 870	-1 088 570	-1 094 070
Toimintakate	-709 711	-895 430	-895 430	-909 940	-915 640	-921 140
Toimintakate/asukas	-16	-20	-20	-20	-20	-20
HTV 1	TP 2023	TA 2024	TPE 2024	TA 2025	2026	2027
Yhteensä	6	7	6	7	7	7

Ollennaiset muutokset vuonna 2025 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin (muutokset verrattuna muutettuun TA2024-lukuihin)			
Tulot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Osallistumismaksujen korotus	10 000	
Menot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Aleksia siivous	5 100	
	Sisäiset ICT-kulut	1 500	
	Sisäiset vuokrat		3 300
	Henkilöstökulut	9 100	
	- Palkankorotukset	36 500	
	- Hanketyöntekijän palkka o omavastuu	12 500	

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Liikunta- ja hyvinvointipalvelut koostuvat kahdesta tulosityksiköstä; liikuntapalveluista ja hyvinvoinnin edistämisestä.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelut vastaavat kuntalaisille tarjottavien monipuolisten, laadukkaiden, kunnan ja hyvinvointialueen yhdyspinnalla tapahtuvien, ennaltaehkäisevien ohjatun liikunta- ja kursitoiminnan toteuttamisesta. Lisäksi liikuntapalvelut vastaavat liikunta-avustuksien valmistelusta hyvinvointilautakunnalle, koulujen liikuntasalien vuorojen organisoinnista sekä yleisestä kuntalaisten liikuntamahdollisuuksien kehittämisestä mm. erillishankkeiden keinoin. Liikunta- ja hyvinvointipalvelut hallinnoivat myös Rajamäen kylätaloa ja sen tilavaroja.

Liikuntapalveluiden keskeisin tehtävä on edistää kuntalaisten mahdollisuuksia liikunnan harjoittamiseen. Liikuntapalveluiden toimintaympäristönä toimivat monipuoliset kunnan sisä- ja ulkoliikuntapaikat, yhdistys- ja seurayhteistyö ja yksityinen sektori sekä kunnan monipuolinen luonto, jotka mahdollistavat kuntalaisille on monipuolisen liikunnan ja urheilun harrastamiseen.

Liikuntapalveluiden toiminnan painopistealueet

Liikuntapalveluiden pääpaino on ennaltaehkäisevässä ja toimintakykyä lisäävässä ohjatussa liikunnassa, joka tapahtuu

kunnan ja hyvinvointialueen yhdyspinnalla. Liikunnan suunnittelussa ja toteutuksessa tehdään tiivistä yhteistyötä kolmannen sektorin, yksityisten toimijoiden, Nurmijärvi opiston ja hyvinvointialueen kanssa. Toiminta on suunnattu ja kohdennettu terveytensä kannalta liian vähän liikkuville tai liikuntaa aloittaville kuntalaisille. Moniammatillisessa yhteistyössä pyritään kehittämään yhteisiä, kohdennettuja palveluketjuja niille, jotka eivät liikunta terveytensä kannalta riittävästi.

Toiminnan painopisteinä ovat:

- Hyte-yhteistyön ja verkoston kehittäminen kunnassa toimivien urheiluseurojen, yhdistyksien, yksityisten toimijoiden ja opistojen kanssa
- Lapsiperheiden arjen ja yhdessä tekemisen tukeminen perheliikunnan keinoin osana kohtaamispaikkatyötä
- Ikäihmisten toimintakykyä ja yhteisöllisyyttä edistävien liikuntapalveluiden kehittäminen mm. Olohuone-hankkeen kanssa
- Nuorten aikuisten arjen tukeminen liikunnan keinoin yhteistyössä mm. Keudan, puolustusvoimien kutsuntojen ja Ohjaamo-palvelun kanssa
- Liikunta- sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustuksien vaikuttavuuden arvioinnin kehittäminen
- Liikuntapaikkojen ja koulujen liikuntatilojen suunnitteluun osallistuminen asiantuntijana

Hyvinvoinnin edistäminen

Hyvinvoinnin edistäminen –yksikkö vastaa kunnan hyvinvointityön koordinoinnista elinkaariajattelulla, kunnan hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman valmistelusta ja arvioinnista, hyvinvointia edistävien avustuksien valmistelusta päätöksentekoon sekä hyvinvoinnin edistämisen alueellisen verkostotyön koordinoinnista. Lisäksi yksikkö vastaa kunnan kohtaamispaikkatyön kehittämisestä osana alueellista perhekeskusverkostoa. Liikunta- ja hyvinvointipäällikkö toimii kunnan edustajana hyvinvoinnin edistämisen alueellisessa ohjausryhmässä sekä kunnan vanhus- ja vammaisneuvoston sihteerinä ja vastaa seurakunnan ja kunnan välisestä yhteistyöstä. Kunta maksaa 50 % kunnan ja seurakunnan vapaaehtoistyön koordinaattorin palkasta sekä koulutus kustannuksista. Hän myös toimii kunnan romanityöryhmän sihteerinä.

Toiminnan painopistealueet

Hyvinvoinnin edistäminen

- Kunnan monialaisen hyvinvointityön kehittäminen, etenkin ikääntyneet ja lapsiperheet huomioiden.
- Toimivan, ennaltaehkäisevän ja yhdyspinnassa tapahtuvan yhteistyön vahvistaminen hyvinvointialueen kanssa.
- Lasten ja nuorten - sekä kunnan laajan hyvinvointikertomuksen sekä suunnitelman ja sen tavoitteiden, toimenpiteiden toteuttaminen, kuntastrategialähtöisesti, yhteistyössä kunnan johdon ja eri toimialojen kanssa.
- Vapaaehtoistyön koordinointi
- Vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston sihteeritehtävät
- Kunnan kohtaamispaikkatoiminnan (Suopolku) toiminnan kehittäminen osana alueellista perhekeskusverkostoa
- Kunnan hyte-yhdistysten toimintaympäristön ja yhteistyön mahdollistaminen

Suoritteita ja palvelutuotannon tunnuslukuja			
	TP2023	TPE2024	TA2025
Liikunta- ja hyvinvointipalvelut			
Harrastamisen mallin yhteistyökumppaneiden määrä	*12	13	14
Harrastamisen mallin kurssitarjonta/kausi	*43	44	44
Myönnetty vuoroja liikuntasaleissa tunnit/vuosi	21 655	22 467	22 467
Avustettavien liikuntayhdistysten lukumäärä	*32	34	34
Avustettavien hyte-yhdistysten lukumäärä	*25	27	27
Liikuntasalien käyttöaste (%)	*82	85	85

*Uusi tunnusluku, toteuma 2023